

Barn til salgs...?!!

Å frata et barn retten til kjennskap og nærhet til eget opphav, er å frata barnet egenkunnskap. Det er i konflikt med det som finnes av begrunnelser for menneskerettighetene, og bryter direkte med barnekonvensjonen, for å si det forsiktig. I realiteten er det betydelig mer brutalt. Og fortsettelsen ser ikke lys ut. I en setting preget av de dominerende kodere diktatur. Hvor friheten til å mene, som ofte forkynnes, både er betinget og begrenset!

Tirsdag 28. april får en rådgiver i Humanetisk forbund (HEF) breie seg over to sider i Vårt Land. Hvor hun via relativisering og andre retoriske grep imøtegår, og i realiteten bagatelliserer, mange vektige begrunnelser mot bioteknologiloven Stortinget nå har til behandling. Folk tar til motmæle, også i avisens spalter, riktignok ikke like synlig og vidt, men dog. Med det resultat at HEF-rådgiveren igjen dukker opp, den 14. mai, med like betydelig spalteplass som sist, i.e. nok en to-sider. Tilsynelatende veies for og imot, men uten å påvirke konklusjonene, og uten å bringe særlig nytt til torgs.

Ytringsfrihet er også å slippe til ulike syn. Men avisen prioriterer, velger hvordan og hvor ofte de samme hodene skal få repetere sine resonnementer, for å fremme egen posisjon, og redusere viktige motforestillinger, i en sak av så viktig betydning for den enkelte og samfunnet. Som bioteknologisaken er.

Å frata et barn retten til kjennskap og nærhet til eget opphav, er å frata barnet egenkunnskap. Det er i konflikt med det som finnes av begrunnelser for menneskerettighetene, og bryter direkte med barnekonvensjonens artikkel 7, for å si det forsiktig. I realiteten er det betydelig mer brutalt. Og fortsettelsen ser ikke lys ut. I en setting mer og mer preget av de dominerende kodere diktatur. Hvor friheten til ytring, som forkynnes, både er betinget og begrenset!

Dama fra HEF må gjerne få si at «Tore på sporet» ikke sier noe kvalifisert om saken. TV-serien til Tore Strømøy gir likevel en overbevisende indikasjon på grunnleggende og iboende menneskelige behov: Trangen til kunnskap om hvorfor jeg er den jeg er, og hvilken sammenheng jeg er, eller har vært, en del av. Hjemmesnekrede resonnementer som avviser dette behovet, vil aldri forbli annet enn vikarierende.

Det er bra at vi kan hjelpe barn som lider, eller er født under krevende forhold, til et bedre liv. Eksempelvis gjennom adopsjon eller ordninger med fosterforeldre. Men er det en god begrunnelse for med overlegg å kunne frata barn en rett de fleste av oss tar for gitt? Retten til kunnskap om eget opphav, og den trygghet som 'by default' ligger i nærhet til egen foreldre. De vi er en del av! En rett som i utgangspunktet er naturgitt og videreutviklet til de holdninger og bestemmelser vi i dag har for oppfostring og barnevelferd. I en setting hvor vi ellers ønsker det beste for barnet.

Det som nå er forslag i Stortinget om, vil på sikt kunne rasere verdier det er brukt lang tid på å bygge. Og det kan gå fort. Så hvor er barneombudet? Hun dominerer i hvert fall ikke debatten. Og hva med venstrevingpolitikerne? De som i disse koronatider tilsynelatende er svært så opptatt av hvordan barna har hatt det. I bioteknologisaken er tydeligvis ikke optimale forhold for barnet det viktigste.

Fredag 15. mai fikk vi i Dagsrevyen et konkret eksempel på en godt mulig framtidig konsekvens av det Stortinget nå skal ta stilling til. Også her i Norge. Om vi er realitetsorienterte, da. En reportasje om bestilte barn i Ukraina, som på grunn av korona-situasjonen ikke kunne leveres til bestillerne. Assosiasjonene til landbrukets klekkerier er nærliggende. Om vi ikke er der ennå, er avstanden kortere enn vi liker å tro. Og selv om vi nødvendigvis ikke må dit, er parallellen mer relevant enn enkelte vil innse. For vi har vært der før. Med abortmotstandernes hypoteser på syttitallet; om sortering og retten til å frarøve levedyktige fostre livet, om egenskapene skulle være uønskede. Den gangen kontant avvist som fantasi! Men i dag, godt innpakket i positive termer, kjempes åpent for som en selvfølgelig rett. For kvinnen å kunne velge. Uten at et bortvalg av den grunn nødvendigvis blir mer human?

Reportasjen fra Ukraina gir klart inntrykk av at barn er blitt en handelsvare. Endog prislisten fulgte med. Det er bare et tidsspørsmål før økonomer og markedsførere er på banen, og da er vi der. Så hva next step blir, er i grunnen et unødvendig spørsmål? Men ønsker vi virkelig å utvikle en næring på dette området, med de bindinger det gir oss? Kanskje Vårt Land heller skulle bruke mer av tilmålt spalteplass på slike spørsmål? Forhold som via avvising eller relativisering ellers ønskes holdt unna dagens debatt, men som likevel ligger der og lurte bak neste hjørnet.